

HOOFDSTUK 1.

1907

Met een nog niet uitgeslapen gezicht kijkt Albert Brouwer in de spiegel die in zijn slaapkamer hangt. Hij is zojuist gewekt door zijn strenge, forsgebouwde hospita mevrouw Helena de Vries bij wie hij op kamers in het hartje van Rotterdam woont. Met een paar harde bonzen op de deur en het geroep met een Rotterdams accent had zij hem uit bed gekregen.

Het was pikkedonker en fris toen hij onder de dekens vandaan kwam om de gordijnen te openen. Met een paar dikke ogen ziet hij zichzelf nu staan en slaakt een diepe zucht van ongemak. Uit de lampetkan die rijkelijk versierd is met een bloemdecor schenkt hij water in de waskom en brengt scheerschuim op zijn gezicht. Uit een houten kistje pakt hij zijn plak-scheermes waarmee hij zijn gezicht glad maakt. Van zijn vader had hij geleerd om altijd na het scheren aluin te gebruiken om de huid te kalmeren. Hij had gezegd dat aluin een goed middel was, omdat het de poriën sluit en een desinfecterende en bloedstelpende werking heeft tegen eventuele scheerwondjes.

Bij Albert draait alles al een paar jaar om stoom. Hij is assistent van ir. Jan Schotel die het spoornetwerk op papier heeft ontworpen voor de stoomtram op Goeree-Overflakkee. De Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM) had in de vergadering van 1906, waarin ook directeur de heer Guichart meedeelt zijn functie volgend jaar neer te gaan leggen wegens gezondheidsredenen, besloten om vaart te gaan maken om het vervoer op het eiland comfortabeler te maken. Nu moest men over onverharde wegen, en de kleibodem was, zeker bij slecht weer, lastig te berijden.

Ook voor de landbouw zou de tram van groot belang worden. Er werden op het eiland namelijk veel suikerbieten geteeld die met de komst van de tram vervoerd kunnen worden

ver die daar bekneld zit tussen de locomotief en de lorrie met rails.”

Als Albert het onheil gadeslaat en tracht tussen de arbeiders door een beter zicht te krijgen, ziet hij dat er een staal-draad met geweld tegen zijn benen en onderlijf is gekomen. Het moet spontaan stuk gesprongen zijn. Hij ziet ook dat De Rover lelijk is geraakt van de knie tot aan zijn navel.

“Mannen rustig, ga de dorpsdokter halen. Hij heeft dringend hulp nodig. Vlug!” zegt de aanwezige ploegbaas. Gelijk worden er wat lege jutezakken onder zijn hoofd ge-legd en iedereen neemt wat meer afstand. Zijn trouwe maat bij het spoor zit op zijn knieën naast hem. Hij probeert hem aan de praat te houden.

Snel is de dorpsdokter ter plaatse, maar De Rover wordt niet naar een ziekenhuis gebracht. Al snel wordt hem onderdak geboden bij de boerderij van Van de Capelle, hoewel hij bijna niet kan lopen.

“Dokter, wat denkt u? Gaat hij het redden?” vraagt Albert.

“Mag ik eerst even weten wie u bent alvorens ik uitspraken doe naar iemand die ik niet ken.”

“Ik ben Albert Brouwer. Ik werk in opdracht van ingenieur Schotel en zodoende ook voor de RTM.”

“Dan heb je wel wat uit te leggen aan je bazen,” krijgt hij als duidelijk antwoord te horen. “Maar wat betreft de patiënt had ik graag dat u even met me meeloopt. Ik wil niet hebben dat andere arbeiders iets van mijn uitspraken te horen krijgen. Het is voor de groep al erg genoeg om een van hun maten op deze manier te moeten verliezen. De kans van overlijden is goed mogelijk.”

“Dus als ik u goed begrijp, maakt arbeider De Rover weinig kans om in leven te blijven?”

“Ja, u begrijpt me goed. Ik kan met mijn beperkte mogelijkheden eigenlijk niets meer betekenen. De komende dagen zal duidelijk worden wat de gevolgen zijn.”

“Mag ik dit dan beschouwen als slecht nieuws? Wat is er

HOOFDSTUK 18.

1910

Sedert de start van de tramlijn, vorig jaar 30 april, zijn er al honderden badgasten afgekomen op de 'rust en vree van Ouddorp aan zee'. De badgasten die met het volgepakte RTMtrammetje komen, moeten nog een flink stuk wandelen om die zee te bereiken. Vanaf het station Ouddorp over het Hoge Pad dan door de duinen naar het strand. Niet alle Ouddorpers zijn even enthousiast. De invasie van dagjesmensen zal de omgeving weleens kunnen aantasten, om nog maar te zwijgen over de normen en waarden.

En waarom moet een overkanter iets van de rust en het evenwicht van het eiland overnemen. Toch gaan er al geruchten rond dat er dorpingen zijn die een centje bij willen verdienen de komende jaren. Er wordt nu al aan gedacht om in 1911 op het strand een strandtent te gaan beginnen.

Alles lijkt nu nog een verpletterende rust uit te stralen, maar wie goed kijkt, ziet de nieuwe, moderne samenleving geboren worden.

En wat te denken van het dialect. Op het eiland verstaan de meeste dorpingen alleen hun eigen dialect.

In de ogen van de eilandbewoner is hun grondgebied kleinschalig en armoedig en waarvan de weinige welvaart heel ongelijk is verdeeld.

Zo is ook de tram geliefd, maar ook gehaat. Passagiers krijgen vaak het gevoel dat zij als 'boertjes van buiten' niet serieus worden genomen door de directie in Rotterdam. Het goederenvervoer is uit bedrijfseconomisch oogpunt erg belangrijk voor de RTM. Zo belangrijk dat dit soms ten koste gaat van de reizigers. Passagiers lopen wel eens urenlange vertragingen op